

KÖZGAZDASÁGTAN ALAPJAI I.

Tantárgy témakörei a vizsgára való felkészüléshez

1. Közgazdaságtani alapismeretek:

- közgazdaságtan történeti fejlődése,
- közgazdaságtan fogalma és területei,
- szűkösség, hatékonyság, gazdasági hatékonyság,
- közgazdaságtan módszerei, közgazdasági elemzések hibái,
- gazdaságszervezési modellek
- ráfordítások fogalma, a termelési tényezők kategóriái, kibocsátás fogalma
- termelési lehetőségek határának fogalma és a THL görbe ábrázolása és elemzése

2. A modern vegyes gazdaság elemzése:

- piacgazdaság fogalma és jellemzői,
- piac, piaci ár fogalma, szerepe, piaci egyensúly és működése,
- a gazdasági élet körforgása, termékpiacok és tényezőpiacok összekapcsolódása, piaci kudarcok
- a modern gazdaság vonásai, alkotóelemei
- az állam gazdasági funkciói, hatékonyság fokozása (tökéletlen verseny, externáliák)
- jövedelem újraelosztása, redisztribúció
- makrogazdasági stabilitás (üzleti ciklusok, fiskális, monetáris politika szerepe)

3. A kínálat és kereslet elmélete:

- a keresleti függvény, keresleti görbe fogalma és ábrázolása,
- negatív meredekségű keresleti görbék szabálya és okai
- a keresleti görbe háttere, befolyásoló tényezők

- a kereslet változása, keresleti görbe eltolódása és mögöttes tényezői
- a piaci kínálat, kínálati görbe meghatározása, ábrázolása, a kínálati görbét befolyásoló tényezők
- a kínálat változásai és mögöttes tényezői
- a kínálat és kereslet egyensúlya, egyensúlyi ár

4. A kínálat és kereslet rugalmassága:

- a kereslet árrugalmassága, gazdasági jellegzetessége
- a rugalmasság kiszámítása, az árrugalmasság válfajai,
- a rugalmasság hatása az összbevételre, rekordtermés paradoxona
- a kínálat árrugalmassága, kiszámítása, a kínálati rugalmasságot meghatározó tényezők
- agrárgazdaság jellemzői
- a kormányzati beavatkozások hatása, adótehermegoszlás, küszöbárak, árplafonok
- a minimálbér és hatása, az energiaárak szabályozása

5. Kereslet és fogyasztói magatartás:

- hasznosság, a fogyasztók keresleti függvénye, határhaszon, csökkenő határhaszon elve
- hasznossági elméletek, ordinális hasznosság, helyettesítési hatás, helyettesítő és kiegészítő termékek
- jövedelmi hatás, reáljövedelem, jövedelemrugalmasság kiszámítása és jellemzői
- szenvedélybetegségek gazdaságtana, társadalmilag káros javak, megoldási alternatívák, következtetések
- értékparadoxon, fogyasztói többlet

6. Termelés és üzleti szervezet:

- termelési függvény,össztermék,határtermék,átlagtermék

- termelékenység, termelékenység növekedésének esetei
- csökkenő hozadék elve
- a termelésre ható tényezők, mérethozadék (állandó,növekvő,csökkenő)
- a termelésre ható tényezők, az időtényező és a technológiai változás

7. Költségek elemzése:

- költségek típusai, állandó költség, változó költség, határköltség
- átlagköltség és összetevői, ábrázolása, a költséggörbék befolyásoló tényezői
- költségminimalizálás szabálya és a helyettesítési szabály,
- alternatív költség
- eredménykimutatás
- vagyonsmérleg

8. Tökéletesen versenyző piacok:

- tökéletesen versenyző vállalatok, profitmaximalizálás, zérusprofitpont
- üzembezárási feltétel, üzembezárási pont
- rövidtávú és hosszú távú egyensúly, hosszú távú zérusprofit-egyensúly
- Pareto-hatékonyság

9. Tökéletlen verseny és monopólium:

- tökéletlen verseny és típusai
- monopólium és típusai
- oligopólium és monopolisztikus verseny (termékdifferenciák)
- a piaci tökéletlenség forrásai, méretgazdaságosság
- belépési korlátok (jogi akadály, költségek, reklám, termékdifferenciálás)

10. Verseny néhány szereplővel:

- összejátszásos oligopólium

- monopolisztikus verseny jellemzői
- tökéletlen verseny gazdasági költségei
- a tökéletlen versenyt korrigáló közpolitikai eszközök
- a gazdasági tevékenység szabályozása az USA-ban és okai (a piaci hatalom korlátozása, információk kudarcok orvoslása)
- trösztellenes törvények az USA-ban
- szabályozási problémák a trösztellenes törvénykezésben (törvényellenes cselekmények)
- trösztellenes szabályozással kapcsolatos jogesetek és közgazdasági elméleti következtetések

11. A bizonytalanság gazdaságtana:

- spekuláció, arbitrázs és fedezeti ügylet
- kockázatmegosztás, biztosítás
- hatékony biztosítási piac feltételei
- társadalombiztosítás , nyugdíjbiztosítás
- egészségügy sajátos gazdasági vonásai

12. Állami adóztatás, közkiadások:

- állam gazdasági feladatai, gazdasági hatékonyság fokozása
- redisztribúció, gazdasági stabilitás, nemzetközi gazdaságpolitika
- fiskális föderalizmus
- adóztatás elvei, haszonélvezeti elv, fizetőképességi elv
- horizontális és vertikális méltányosság
- adók típusai
- egyes adók jellemzői, személyi jövedelemadó
- társadalombiztosítási járulékok, társasági adó, vagyonadó, egyéb adók
- Ramsey-féle adószabály, hatékonyság és méltányosság az adóztatásban

